

Sygn. akt *XVI GC 1280/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Ewa Teofilak</i>
Protokolant –	sekretarz sądowy Piotr Gójdź

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. B.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej w W.**

o ustalenie

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda J. B. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 1097,00 zł (jeden tysiąc dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1080,00 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Teofilak

Sygn. akt: *XVI GC 1280/16*

UZASADNIENIE

J. B. wniósł pozew przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o uznanie za nieważną Uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 29 czerwca 2016 r. w przedmiocie nieudzielenia powodowi absolutorium z wykonywanych przez niego obowiązków Członka Zarządu Spółki w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 11 grudnia 2015 r. oraz wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych. Jako podstawę prawną swojego żądania wskazał art. 189 KPC w zw. z art. 58 KC .

W uzasadnieniu powód podał, że był członkiem Zarządu (...) S.A po czym w dniu 11.12.2015r. został z tej funkcji odwołany. Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu pozwanej spółki w dniu 29 czerwca 2016 r. została podjęta uchwała o nieudzieleniu absolutorium z wykonywanych przez powoda obowiązków członka zarządu pozwanej spółki w okresie od dnia 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. Do uchwały nie sporządzono żadnego uzasadnienia, a głosowana nie poprzedziła dyskusja. Pomimo obecności na Zgromadzeniu, powód nie miał również możliwości przedstawienia swojego stanowiska. Według powoda zaskarżona uchwała – jako akt o treści negatywnej, tj. nieudzielającej powodowi absolutorium, narusza art. 395 § 2 pkt 2 k.s.h. Nadto, według powoda uchwała w przedmiocie nieudzielenia absolutorium została podjęta w oparciu o nierzetelne, niejasne i nieodzwierciedlające faktycznej sytuacji pozwanej

spółki sprawozdania finansowe oraz sprawozdania jej zarządu z działalności pozwanej spółki oraz i jej grupy kapitałowej za rok 2015, co powoduje, w ocenie powoda doszło do naruszenie dobrych obyczajów oraz zasad współżycia społecznego. Nadto przedmiotowa uchwała wywołuje skutek w postaci naruszenia dóbr osobistych powoda tj. jego reputacji jako dobrego i skutecznego menadżera.

(pozew kr 2-18 z załącznikami kr 19-124).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 148⁽¹⁾ § 1 KPC z uwagi na brak interesu prawnego po stronie powoda oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Według pozwanej czynność prawna, której nieważność może być stwierdzona na podstawie art. 58 k.c., to działanie osoby, w skład którego wchodzi co najmniej jedno oświadczenie woli, zmierzające do osiągnięcia określonych skutków cywilnoprawnych. Tymczasem, uchwała zwyczajnego zgromadzenia wspólników (...)S.A podjęta w przedmiocie odmowy udzielenia absolutorium stanowi jedynie odzwierciedlenie stanowiska akcjonariuszy, że nie ocenia pozytywnie działań członka zarządu, a zatem jest jedynie oświadczeniem wiedzy a nie oświadczeniem woli, w związku z czym nie rodzi żadnych skutków prawnych. Wobec powyższego, jak podnosi pozwana, nie ma możliwości stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały na podstawie art. 58 k.c., a co za tym idzie, powód nie posiada interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie jej nieważności, co winno skutkować oddaleniem pozwu. Pozwana podkreśliła, że treść zaskarżonej uchwały w żaden sposób nie narusza przepisów prawa, w tym art. 398 § 2 pkt 3 k.s.h. a naruszenie dobrych obyczajów także nie może być podstawą stwierdzenia nieważności, zarówno czynności prawnej – na podstawie art. 58 k.c, jak i uchwały zgromadzenia wspólników – na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych, ponieważ żadne z w/w przepisów nie przewidują takiej podstawy

(odpowiedź na pozew kr 130 -134) .

W toku postępowania strony podtrzymały stanowiska przedstawione w pierwszych pismach procesowych .

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Powód J. B. został powołany na członka zarządu pozwanej spółki (...) Spółki Akcyjnej w W. Uchwałą Walnego Zgromadzenia nr (...) w dniu 19 września 2014 r.

(dowód:. U chwała Walnego Zgromadzenia nr (...) z dnia 19 września 2014 r. niesporne)

W tym samym dniu strony zawarły umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania. Aneksem nr (...) z dnia 10 sierpnia 2015r. strony przyjęły tekst jednolity przymiotowej umowy.

(dowód : aneks nr 3 kr 26- 33)

Zgodnie z jej treścią do zakresu działań powoda należały : koordynacji działań poszczególnych jednostek organizacyjnych spółki i nadzór nad realizacją przypisywanych im zadań, formowanie i wdrażanie polityki kadrowej spółki, ogólne nadzorowanie spraw pracowniczych oraz dokonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników spółki, wykonywanie innych obowiązków określonych we właściwych regulacjach wewnętrznych spółki dla członka zarządu spółki, w tym prowadzenie polityki marketingowej spółki, ustalanie zasad dotyczących współpracy z mediami, kreowanie pozytywnego wizerunku spółki w kontaktach z partnerami gospodarczymi oraz otoczeniem. Jednocześnie powód w celu należytego wykonywania swoich obowiązków umownych został zobowiązany do przestrzegania wszelkich procedur i regulacji wewnętrznych obowiązujących w spółce, w tym do stosowania wszelkich środków służących ochronie informacji. W § 4 strony ustaliły, że z tytułu wykonywania wszelkich zobowiązań wynikających z umowy w powodowi będzie przysługiwało wynagrodzenie składając się z części stałej i część zmiennej. Wynagrodzenie zmienne (premia) będzie przysługiwać w związku z osiągnięciem celów o szczególnym znaczeniu dla spółki, które będą określone przez walne zgromadzenie spółki najpóźniej do dnia 31 grudnia poprzedzającego rok, za który premia przysługuje.

W paragrafie 4 dotyczącym wynagrodzenia zamawiającego szczegółowo i precyzyjnie została wskazana procedura złożenia wniosku oraz przyznania powodowi premii, to jest część i wynagrodzenie o charakterze zmiennym. Umowa została zawarta na okres pełnienia przez zarządzającego (powoda) funkcji w zarządzie spółki. Spółka każdego roku w formie załącznika do uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S. A. przyjmowała cele dla Zarządu (...) S.A. na dany rok. Prezes i Członkowie Zarządu pozwanej spółki zobowiązani byli do przedłożenia Walnemu Zgromadzeniu (...) S.A pisemnego sprawozdania z realizacji celów za dany rok obrotowy w terminie do 15 marca roku następnego po roku obrotowym. Sprawozdanie miało uzyskać pozytywną opinię Rady Nadzorczej spółki. Walne Zgromadzenie spółki do 31 marca roku następnego po roku obrotowym podejmowało uchwałę o przyznaniu uprawnionemu premii na podstawie analizy i oceny złożonego przez niego określonego sprawozdania z realizacji celów.

(dowód : aneks nr 3 k. 26-33, zeznania świadków J. K. i S. Ż. kr 189-193 zeznania powoda k. 317-319)

Powód w ramach sprawowanej funkcji, był zobowiązany do realizacji celów, które określone zostały w uchwale nr (...)nadmierzajnego walnego zgromadzenia (...)S.A. z dnia 30 grudnia 2014 r. zmienionej uchwałą nr (...) nadmierzajnego walnego zgromadzenia wspólników (...) S.A. z dnia 2 lipca 2015 r. Cele miały być zrealizowane w 10 obszarach: zarządzania grupą (...), prywatyzacji, optymalizacji procesów i procedur, dworców kolejowych, zarządzania nieruchomościami, zbycia nieruchomości, finansów, przekazywania nieruchomości na rzecz samorządu terytorialnego, optymalizacji wykorzystania majątku, optymalizacji zagospodarowania majątku (...). Cele na 2015 r. zawierały przy tym szczegółowy opis celów w ramach każdego z ww. obszarów jak również przypisana każdemu z celów wagę, wyrażoną w procentach.

(dowód: uwierzytelniony odpis uchwały nr (...) nadmierzajnego walnego zgromadzenia (...) Państwowe S.A. z dnia 2 lipca 2015 r. wraz z załącznikiem nr 1 oraz załącznikiem nr 2 – k. 211-212,213-218)

W dniu 11 grudnia 2015r. powód został odwołany z Zarządu (...).

(niesporne)

Pismem z dnia 15 lutego 2016r. powód wystąpił do pozwanej z wnioskiem o przekazanie informacji niezbędnych do sporządzenia wniosku o przyznanie premii sprawozdania z realizacji celów za rok obrotowy 2015 roku zgodnie z uchwałą nadmierzajnego walnego zgromadzenia spółki (...) SA nr (...) z dnia 2 lipca 2015 roku. W treści pisma zostały szczegółowo i konkretnie wskazane dokumenty, których żądał powód. Pozwana pismem z dnia 29 lutego 2016 roku udzieliła odpowiedzi powodowi przekazując oczekiwane dokument powodowi . Jednocześnie zastrzeżono, że przekazanie tych informacji nie oznacza w żaden sposób potwierdzenia realizacji celów ani potwierdzenia zasadności przyznania powodowi premii w jakiegokolwiek kwocie związanych z osiągnięciem celów. Według pozwanej przekazywane informacje mają charakter wstępny a dane i dokumenty będące podstawą ich przygotowania podlegają dalszej weryfikacji, w szczególności w zakresie ich prawidłowości, rzetelności, rzeczywistych skutków oraz zgodności z celami określenia wynagrodzenia zmiennego dla zarządu. Wszelkie dokumenty i oświadczenia mogące mieć skutki wobec osób trzecich wymagają akceptacji zarządu spółki. Pozwana wskazała także, że prawidłowość wprowadzenia w trakcie roku sprawozdawczego w uchwale NWZ (...) Spółki Akcyjnej nr (...) z dnia 2 lipca 2015 dodatkowych kryteriów podlega osobnej analizie prawnej, a ostatecznej oceny dotyczących istnienia podstaw formalnych i faktycznych oraz zasadności przyznania premii dokonuje walne zgromadzenie i żadne przepisy umów ani uchwał nie mogą być interpretowane w sposób, który wyłączałby prawo walnego zgromadzenia do swobodnej oceny w zakresie ustalenia i realizacji celów oraz zasadności przyznawania premii.

(dowód: pismo z dnia 15/02/2016r kr 34-35, pismo z dnia 29/02/2016r. z załącznikiem kr 36-37)

Pismem z dnia 15 czerwca 2016 r. pozwana spółka poinformowała powoda, na podstawie art. 395 § 3 KSH poinformowała go, że w dniu 29 czerwca 2016 r. o godz. 8.30 rozpocznie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie (...) S.A.

oraz że przysługuje mu prawo do udziału w tym zgromadzeniu, przeglądanie sprawozdania z działalności zarządu oraz sprawozdania finansowego , opinii rewidenta a także przedłożenia uwag na piśmie.

(dowód: zawiadomienie kr. 38)

W piśmie z dnia 27 czerwca 2016 r. powód, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z działalności zarządu spółki (...) S.A, sprawozdaniem finansowym (...) wraz ze sprawozdaniem Rady Nadzorczej oraz opinią biegłego rewidenta za rok 2015, przedstawił uwagi zastrzeżenia wynikające z dokonanej przez powoda analizy ww. dokumentów. Mając na uwadze pozytywne wyniki (...) S. A. oraz Grupy (...) za 2015 r. ogólną pozytywną ocenę działań podejmowanych przez Zarząd (...) w 2015 r. powód wniósł do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zwołanego na 29 czerwca 2016 r. o udzielenie mu absolutorium z pełnionych przez niego obowiązków jako członka zarządu pozwanego w okresie od dnia 01.01.2015 r. do 11.12.2015 r.

(dowód: pismo powoda z dnia 27.06.2016 r. kr. 89- 92)

W dniu 29 czerwca 2016 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanej spółki, na którym podjęto uchwały w przedmiocie :

- zatwierdzenia sprawozdania finansowego pozwanej spółki za okres od dnia 01.01.2015 - 31.12.2015r. ,
- zatwierdzenia sprawozdania zarządu z działalności pozwanej spółki za okres od dnia 01.01.2015 - 31.12.2015r
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego Grupy (...) za okres od dnia 01.01.2015 - 31.12.2015r
- zatwierdzenia sprawozdania zarządu z działalności Grupy (...) za okres od dnia 01.01.2015 - 31.12.2015r
- zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z przeprowadzonej oceny sprawozdań : finansowego Spółki oraz Zarządu z działalności spółki za okres od dnia 01.01.2015 - 31.12.2015r. ,

Jednocześnie, w tym samym dniu Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki podjęło uchwałę w przedmiocie nieudzielenia powodowi absolutorium z wykonywanych przez niego obowiązków Członka Zarządu spółki w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 11 grudnia 2015 roku.

Pismem z dnia 11 lipca 2016 roku powód zwrócił się do jednego akcjonariusza spółki – Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra Infrastruktury i Budownictwa z wnioskiem o wskazanie przyczyn odmowy udzielenia zarządzającemu absolutorium z wykonywania przez niego obowiązków w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 11 grudnia 2015 roku, akcjonariusz odmówił dalszych wyjaśnień sprawie

(dowód: niesporne a nadto pismo z dnia 11 lipca 2016 roku kr , pismo z dnia 03 sierpnia 2016 roku kr , wyciągi uchwał kr 197-202, opinie biegłego rewidenta kr 224 236)

Podjęcie przez ZWZ pozwanej ww. uchwały o nieudzieleniu powodowi absolutorium nie było przedmiotem uprzedniej dyskusji na zgromadzeniu. Przed podjęciem, ani po głosowaniu nad uchwał nr 7 na Zgromadzeniu nie podano żadnych motywów, uzasadnienia jej podjęcia.

(okoliczności niesporne)

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż stan faktyczny nie był sporny między stronami a spor ograniczył się do podstaw prawnych wytoczonego powództwa . Nie mniej jednak stan faktyczny Sąd ustalił nie tylko na podstawie twierdzeń stron zawartych w pismach procesowych jak i podnoszonych na rozprawie, ale też na podstawie ww. dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy. Strony nie kwestionowały autentyczności przywołanych dokumentów ani ich treści, zaś Sąd również nie miał wątpliwości, co do ich wartości dowodowej, stąd stanowiły podstawę ustalenia stanu faktycznego.

Podstawą ustaleń faktycznych były również zeznania świadków J. K. i S. Ż. oraz zeznania powoda, którym Sąd dał wiarę, gdyż są spójne, logiczne, konsekwentne i zgodne z przeprowadzonymi w toku postępowania dowodami z dokumentów.

Z uwagi na fakt, że wnioski o pozostałych świadków wskazanych w pozwie zostały cofnięte, nie były one przedmiotem decyzji Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód wniósł o uznanie za nieważną uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S. A. z siedzibą w W. z dnia 29 czerwca 2016 r. w przedmiocie nieudzielenia powodowi absolutorium z wykonywanych przez niego obowiązków Członka Zarządu Spółki w okresie od 01 stycznia 2015 r. do dnia 11 grudnia 2015 r.

Według powoda ww. uchwała ZWZ pozwanej Spółki jest nieważna ponieważ narusza dobre obyczaje oraz zasady współżycia społecznego. Jest sprzeczna z treścią art. 395 pkt 3 KSH, gdyż „przedmiotem głosowania powinna być uchwała w wersji pozytywnej”. Ponadto powód podał, że ww. uchwała została podjęta w oparciu o nierzetelne, niejasne i nieodzwierciedlające faktycznej sytuacji spółki sprawozdania finansowe i sprawozdania zarządu z działalności Spółki i jej Grupy (...) za rok 2015 .

Z kolei strona pozwana przed zakwestionowaniem stanowiska powoda, co do braku podstaw do podjęcia przez ZWZ pozwanej Spółki uchwały o nieudzieleniu powodowi absolutorium za sprawowanie funkcji Członka Zarządu pozwanej, podniosła brak interesu prawnego powoda w wystąpieniu z niniejszym powództwem, tym samym zakwestionowała już samą skuteczność powództwa J. B. .

W tym miejscu należy wskazać, że jako podstawę prawną żądania powód wskazał art. 189 k.p.c. w zw. z 58 k.c.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. może strona żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Dominujący jest w orzecznictwie pogląd, że istnieją dwa warunki uwzględnienia powództwa o ustalenie. Pierwszy sprowadza się do występowania zgodności stanu opisanego w żądaniu z rzeczywistym stanem prawnym. Drugi warunek uwzględnienia powództwa o ustalenie, to istnienie interesu prawnego. Przepisy obecnie nie zawierają definicji interesu prawnego. Przyjmuje się, że interes prawny jest to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych (Glosa do orzeczenia SN z dnia 19 kwietnia 1988 r., III CZP 26/88, OSP 1991, z. 1, s. 9 i n. oraz wyrok SA w Poznaniu z dnia 15 kwietnia 1999 r., I ACa 1046/98, OSA 1999, nr 11–12, poz. 49; wyrok SN z dnia 14 marca 2012 r., II CSK 252/11, OSNC 2012, nr 10, poz. 120; wyrok SN z dnia 15 maja 2013 r., III CSK 254/12, LEX nr 1353202), a w przypadku ustalania praw czy stosunków prawnych występuje z reguły (ale nie tylko) wtedy, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych. Istnienie tego interesu jest kwestionowane w tych sytuacjach, w których występuje równocześnie – obok – także inna forma ochrony praw powoda. Dlatego powszechne jest zapatrywanie, że możliwość wytoczenia powództwa o zasądzenie wyklucza po stronie powoda istnienie interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie naruszonego prawa lub stosunku prawnego (por. orzeczenie SN z dnia 13 kwietnia 1965 r., II CR 266/64, wyrok SN z dnia 18 grudnia 1968 r., I PR 290/68, Biul. SN 1969, nr 6, s. 106; uchwała SN z dnia 5 lipca 1995 r., I PZP 56/94, OSNAPiUS 1995, nr 24, poz. 299; a także wyrok SN z dnia 4 marca 2011 r., I CSK 351/10, LEX nr 785272; wyrok SN z dnia 20 maja 2011 r., II PK 295/10, LEX nr 898699; wyrok SN z dnia 5 września 2012 r., IV CSK 589/11, LEX nr 1232242).

Z analizy wskazanego wyżej przepisu wynika w sposób jednoznaczny, że stan faktyczny nie był kwestionowany przez strony. Opisane wyżej przesłanki materialne powództwa o ustalenie muszą zachodzić kumulatywnie, co oznacza, że brak choćby jednej z nich prowadzi do oddalenia powództwa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że na podstawie art. 189 k.p.c. istnieje możliwość weryfikacji nieważności czynności prawnej w przypadkach określonych w art. 58 k.c. Czynność prawna, której nieważność może być stwierdzona na podstawie art. 58 k.c., to działanie osoby, w skład którego wchodzi, co najmniej jedno oświadczenie woli, zmierzające do osiągnięcia określonych stosunków cywilnoprawnych. Sąd tu podziela pogląd zaprezentowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że uchwała walnego zgromadzenia w przedmiocie udzielania absolutorium członkom zarządu nie wywołuje skutków cywilno-prawnych. Ma ona charakter oświadczenia wiedzy opartego na uznaniu, a nie oświadczenia woli, zatem nie jest czynnością prawną. Następstwem uchwały może, ale nie musi być wywołanie dalszych następstw, polegających m.in. na odwołaniu członków zarządu, którym nie udzielono absolutorium. Z tych względów ocena uchwały o nieudzieleniu absolutorium w aspekcie przepisu art. 58 § 2 k.c. jest niedopuszczalna (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 26 marca 2002 r., III CKN 989/00, Legalis).

W niniejszej sprawie, uchwałą z dnia 29 czerwca 2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie nie udzieliło powodowi absolutorium za wykonanie funkcji członka zarządu w okresie od 01 stycznia 2015 r. do 11 grudnia 2015 r., przy czym uchwała, ta nie rodziła żadnych skutków prawnych np. nie spowodowała odwołania powoda z funkcji członka zarządu, gdyż w chwili jej udzielania powód już nim nie był. Podjęta uchwała nie miała również żadnego skutku materialnego, jej skutkiem nie było powstanie jakiegokolwiek zobowiązania powoda wobec strony pozwanej. Podjęta przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie (...) S.A. przedmiotowa uchwała z dnia 29 czerwca 2016 r. stanowiła jedynie oświadczenie wiedzy. Uchwała, ta nie stanowi czynności prawnej w rozumieniu art. 56 k.c., a zatem brak jest podstawy do oceny jej ważności na podstawie art. 58 k.c. w zw. z 189 k.p.c.. Powyższe wskazuje, że z ww. względu powód nie miał interesu prawnego w wytoczeniu niniejszego powództwa.

Powód nie sprecyzował też interesu prawnego w wytoczeniu niniejszego powództwa. W sposób ogólny wskazał jedynie, że uzyskanie przez członka organu „absolutorium z wykonywania przez niego obowiązków” jest dla niego ważne tak w sferze interesów majątkowych, jak i niemajątkowych. Według powoda może wystąpić tu zagrożenie lub naruszenie dóbr osobistych, w tym dobrego imienia członka organu, a tym samym jest pożądane, aby uchwała godząca w przedmiocie udzielenia absolutorium, godząca w dobre osobiste mogła zostać wyeliminowana z obrotu prawnego.

Zarówno w pozwie jak i w treści swoich zeznań powód podał, że powodem wytoczenia niniejszego powództwa jest to, że uchwała o nieudzieleniu mu absolutorium podważa jego wiarygodność jako menedżera oraz jej następstwem jest brak możliwości przez powoda „zasiadania w podobnych organach spółek publicznych”. Przedstawiona przez powoda argumentacja zdaniem Sądu świadczy o tym, że powód występując z niniejszym roszczeniem opierał się jedynie na jego interesie faktycznym, a nie interesie prawnym w rozumieniu art. 189 k.p.c.

Powód nie wskazał, aby istniała jakakolwiek niepewność, co do jego sytuacji prawnej w związku z podjęciem przez stronę pozwaną przedmiotowej uchwały. Z uwagi na odwołanie powoda z pełnionej funkcji członka zarządu strony pozwanej, przedmiotowa uchwała nie odniosła skutku w jego relacji członek organu – spółka w sferze stosunków wewnętrznych spółki. Sam fakt złożenia oświadczenia wiedzy w postaci nieudzielenia absolutorium dla członka zarządu nie rodzi jego odpowiedzialności odszkodowawczej wobec spółki. Powyższe może być jedynie jedną z okoliczności (nie wywołującej określonego skutku prawnego) podawanych w sprawie o odszkodowanie spółki wobec członka organu spółki. Przy czym należy podkreślić, że powyższe nie świadczy ani o braku, ani o istnieniu ww. odpowiedzialności odszkodowawczej członka zarządu. Wbrew stanowisku powoda absolutorium nie posiada istotnej „funkcji stabilizującej”. Fakt wyeliminowania przedmiotowej uchwały, do czego zmierzał powód nie ma wpływu na sytuację prawną członka zarządu, ani na stanowisko spółki wobec jego osoby.

Nadto powód realizuje swoje uprawnienie dotyczące powództwa o świadczenie, tj. o zasądzenie premii uznaniowej za wykonywane przez powoda obowiązki za okres, jaki dotyczy przedmiotowa uchwała. Przy czym stwierdzić należy że powodowi przysługuje także uprawnienie o wytoczenie powództwa o ochronę dóbr osobistych. W przypadku dochodzenia przez powoda ochrony prawnej na podstawie ww. środków prawnych jest ustalenie zarówno ważności przedmiotowej uchwały, jak i jej zasadności. Powyższe także świadczy o braku interesu prawnego powoda z wystąpieniem z niniejszym powództwa, a tym samym o braku jego skuteczności.

Zatem powództwo J. B. podlegało oddaleniu jako nieskuteczne i nie wymagało do podjęcia ww. decyzji merytorycznej przez Sąd oceny jego zasadności.

Nie mniej trzeba podkreślić że, jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz stanowiska doktryny powód nawet, gdyby miał interes prawny do wniesienia powództwa ustalającego, to zastosowanie art. 189 KPC jest wyłączone nie tylko wobec osób wymienionych w art. 422 KSH, ale także wobec wszystkich innych osób (w tym byłych członków zarządu). Powód J. B. nie miał legitymacji czynnej do wystąpienia z niniejszym powództwem.

Podkreślić należy, że 422 § 2 KSH wskazano podmioty, którym przysługuje legitymacja do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia lub stwierdzenie nieważności takiej uchwały w razie sprzeczności jej z ustawą. Powyższy przepis art. 422 § 2 KSH, do którego odsyła także hipoteza art. 425 § 1 KSH, statuuje zatem zamknięty katalog podmiotów uprawnionych do wystąpienia z przedmiotowymi żadaniami.

Nie ulega wątpliwości, że na gruncie istniejącego stanu prawnego, były członek zarządu spółki nie ma prawa do zaskarżania jakichkolwiek uchwał w trybie art. 422-425 KSH, gdyż nie został wymieniony we wskazanych wyżej przepisach.

Sąd Najwyższy w uchwale w składzie siedmiu sędziów z dnia 1 marca 2007 r. (sygn. akt III CZP 94/06, OSNC 2007/7-8/95, która nie tylko ze względu na szeroką motywację prawną, ale także przez nadanie jej mocy zasady prawnej wyznaczyła pewien kierunek orzecznictwa) stwierdził, że osobie odwołanej ze składu organu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie przysługuje legitymacja do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą (art. 252 § 1 w związku z art. 250 pkt 1 KSH). Analogiczne zatem stanowisko należało przyjąć w przypadku zaskarżenia uchwał podjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w spółce akcyjnej (odpowiednio art. 422-425 KSH)

Wobec tak zaprezentowanego kierunku wyznaczonego przez przepisy, należało w dalszej kolejności zbadać legitymację na gruncie art. 189 KPC.

W kodeksie spółek handlowych, pomimo wprowadzenia podziału wadliwych uchwał na zaskarżalne (art. 249, 422 KSH) i nieważne (art. 252, 425 KSH), nie została rozstrzygnięta kwestia tzw. uchwał nieistniejących. Pomimo wyrażanych wątpliwości odnośnie odróżnienia kategorii uchwał nieistniejących i nieważnych, część judykatury prezentuje stanowisko dopuszczające powództwa na podstawie art. 189 KPC o stwierdzenie nieistnienia uchwały zgromadzenia wspólników (walnego zgromadzenia), na przykład gdy brak było niezbędnego do jej podjęcia kworum lub też uchwała nie uzyskała wymaganej większości głosów [por. wyrok SN z dnia 26 czerwca 2003 r., V CKN 419/01; uzasadnienie wyroku SN z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. II CSK 278/08].

W niniejszej sprawie, powód nie żądał stwierdzenia nieistnienia uchwały, ale uznania ją za nieważną na podstawie art. 58 KC w trybie art. 189 KPC. Zatem biorąc pod uwagę samą treść przepisu art. 425 § 1 zd. 2 KSH Sąd przychylił się do tego stanowiska, że na mocy tego przepisu wyłączone zostało stosowanie art. 189 KPC, czyli, że z powództwem podważającym uchwałę walnego zgromadzenia nie może wystąpić, każdy kto tylko wykaże, że ma interes prawny i może to uczynić w zasadzie w każdym czasie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2015 r., I CSK 311/14). Sąd uznaje, jak już zostało wskazane, że zastosowanie art. 189 k.p.c. jest wyłączone nie tylko wobec osób wymienionych w art. 422 § 2 KSH, ale także wobec wszystkich innych osób, nawet gdyby miały interes prawny do wniesienia powództwa ustalającego.

Wprawdzie istotnie trzeba stwierdzić, że ustawodawca formułując wyłączenie zastosowania art. 189 KPC nie określił w żaden sposób jego zakresu podmiotowego. Jednakże Sąd Okręgowy podziela w tym miejscu wywód, którego dokonał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 maja 2017 r. (sygn. akt II CSK 524/16) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 1 marca 2007 r., w którym stwierdził, że odmienna wykładnia sprowadziłaby do absurdu konstrukcję zaskarżania uchwał, ponieważ osoby wymienione w art. 250 KSH (odpowiednio w art. 422 KSH.) najbardziej dotknięte skutkami uchwał, mogłyby je skarżyć tylko w ciągu sześciu miesięcy od ich podjęcia, natomiast inne podmioty

niewymienione w tym przepisie mogłyby to uczynić w każdym czasie. Sąd Najwyższy wskazał, że poza racjami natury językowej przemawia za nim konieczność ochrony interesów spółki. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy z dnia 25 czerwca 2015 r., stwierdził, że nie można, nawet gdy konkretna uchwała jest sprzeczna z ustawą, doprowadzać po upływie znacznego czasu do przywracania sytuacji sprzed podjęcia uchwały, gdyż może to prowadzić do daleko idących komplikacji, a nawet upadłości spółki, co z kolei naraża na szwank interesy jej kontrahentów. Podkreślić też należy, że krąg osób wymienionych w treści cytowanych wyżej przepisów, a także terminy wskazane do zaskarżenia uchwał zostały ustalone po to, by chronić interesy spółki, a także by zapewnić pewność obrotu i stabilność decyzji podejmowanych w spółkach. Niemożliwym wydaje się zajęcie odmiennego stanowiska, bowiem, gdyby ustawodawca chciał zapewnić możliwość skarżenia uchwał byłym członkom zarządu w tym również na podstawie art. 189 KPC wprowadziłby w tym celu odpowiednie przepisy w kodeksie spółek handlowych. Skoro zatem wprost z literalnego brzmienia tych przepisów wynika, że podmioty te nie mają uprawnienia do skarżenia uchwał, a stosowanie art. 189 KPC w takim wypadku zostało wyłączone, to zdaniem Sądu nie ma żadnych wątpliwości, że powód jako były członek zarządu nie ma legitymacji w niniejszej sprawie.

W tej sytuacji stwierdzić należy, iż w przedmiotowej sprawie, powodowi jako byłemu członkowi zarządu pozwanej spółki nie przysługuje prawo do wystąpienia z przedmiotowym powództwem i z uwagi na brak legitymacji czynnej jest to podstawa do jego oddalenia.

Niezależnie od powyższego, powództwo zasługiwało również na oddalenie nawet w przypadku uznania, że powód ma legitymację i interes prawny do wytoczenia powództwa na gruncie art. 189 KPC.

Odnosząc się do argumentacji powoda mającej stanowić o tym, że uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S. A. z siedzibą w W. z dnia 29 czerwca 2016 r. w przedmiocie nieudzielenia powodowi absolutorium z wykonywanych przez niego obowiązków Członka Zarządu Spółki w okresie od 01 stycznia 2015 r. do dnia 11 grudnia 2015 r. jest nieważna należy stwierdzić, że nie zasługiwała ona na uwzględnienie. Powodowi jako byłemu członkowi zarządu pozwanej spółki, przysługiwało uprawnienie z art. 395 § 3 zd. 2 KSH, zgodnie z którym członkowie organów spółki, których mandaty wygasły przed dniem walnego zgromadzenia, mają prawo uczestniczyć w zgromadzeniu, przeglądać dokumenty, o których mowa w § 4, oraz przedkładać do nich uwagi na piśmie. Żądanie dotyczące skorzystania z tych uprawnień powinno być złożone zarządowi na piśmie najpóźniej na tydzień przed walnym zgromadzeniem. Przepisy kodeksu handlowego przewidują zatem możliwość obecności byłego członka zarządu na Walnym Zgromadzeniu spółki, jednak przepisy nie stanowią o możliwości zaskarżania przez byłego członka zarządu uchwał podjętych na takim Zgromadzeniu. Zatem absolutorium jest potwierdzeniem przez spółkę prawidłowego wykonywania obowiązków w organie spółki, a jednocześnie potwierdzeniem braku zastrzeżeń do wykonywanych czynności. Zgodnie natomiast z treścią art. 395 § 2 KSH udzielenie absolutorium w spółce akcyjnej należy do obowiązków Walnego Zgromadzenia. Cytowany przepis przewiduje również, że uchwała powinna zapaść w ciągu sześciu miesięcy po zakończeniu roku obrotowego, a także powinna dotyczyć wszystkich osób, które pełniły funkcję członków organów spółki w ostatnim roku obrotowym. O ile wydanie przez Walne Zgromadzenie uchwały o tej treści jest obligatoryjne i przewidziane wprost przez przepisy kodeksu spółek handlowych, o tyle warunki, tryb, a także ewentualna treść uzasadnienia tej uchwały nie są określone przez te przepisy. Wobec powyższego, nie trudno zatem przewidywać treści uzasadnienia uchwały udzielającej absolutorium, która już sama w sobie jest potwierdzeniem prawidłowego wykonania obowiązków. Sytuacja jest jednak mniej oczywista w przypadku, gdy takiego absolutorium konkretnemu podmiotowi nie udzielono. Z takim przypadkiem mamy bowiem do czynienia w niniejszej sprawie. Jak wynika jednak z orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych oraz stanowiska części doktryny odmowa udzielenia absolutorium nie wymaga uzasadnienia w treści uchwały. Przepisy kodeksu spółek handlowych nie przewidują tego, aby odmowa udzielenia absolutorium wymagała uzasadnienia w treści uchwały. Z pewnością korzystne i klarowne dla wszystkich byłoby, gdyby protokoły z podjęcia tychże uchwał zawierały wypowiedzi i informacje uzasadniające decyzję w sprawie odmowy udzielenia absolutorium. Jednakże nie jest to wymóg obwarowany przepisami prawa, zatem nie sposób w tym zakresie uznać, że pozwany nie podając przyczyny nieudzielenia powodowi absolutorium zaniechał obowiązkom wynikającym z przepisów prawa.

Nie zasługuje na aprobatę również pogląd powoda, że podjęcie uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S. A. z siedzibą w W. z dnia 29 czerwca 2016 r. w przedmiocie nieudzielenia powodowi absolutorium z wykonywanych przez niego obowiązków Członka Zarządu Spółki w okresie od 01 stycznia 2015 r. do dnia 30 listopada 2015 r. było sprzeczne z treścią art. 395 KSH. Cytowane wyżej przepisy przewidują okres, w którym taka uchwała winna być podjęta, i jakich osób ma dotyczyć. Przepis art. 395 KSH nie zawiera wymogu każdorazowego udzielania absolutorium członkowi zarządu. Powód powołuje się jedynie na brak uzasadnienia uchwały oraz brak dyskusji i zajęcia przez niego stanowiska przy podejmowaniu uchwały, nie wskazując na żadne inne naruszenia przepisów prawa. W takim stanie rzeczy, jeszcze raz należy podkreślić, że podjęcie decyzji w zakresie absolutorium dla danego członka zarządu jest to suwerenna decyzja Walnego Zgromadzenia wyrażona mocą uchwały i zachowuje swoją moc również bez podania jej uzasadnienia. Tym samym cytowane przepisy prawa nie zostały przez stronę pozwaną naruszone.

Sam fakt kwestionowania zasadności podjętej przez pozwanego decyzji, a także brak uzyskania przez powoda uzasadnienia takiej decyzji nie może stanowić wystarczającego argumentu, że doszło do naruszenia przez pozwaną Spółkę przy jej podjęciu zasad współżycia społecznego czy dobrych obyczajów, jak podał to powód.

Samo podjęcie uchwały o nieudzieleniu absolutorium i niepodanie przyczyny podjęcia takiej decyzji nie implikuje automatycznie naruszenia dobrych obyczajów czy zasad współżycia społecznego. Nawet jeśli, w ocenie powoda, podjęcie takiej uchwały rodzi określone negatywne skutki, to w celu uzasadnienia tego stanowiska nie jest wystarczające powołanie się na bliżej niesprecyzowane naruszenie reputacji, czy dobrego imienia powoda. W tym miejscu podkreślić również należy, jak już wskazano powyżej, że w zakresie naruszenia dobrego imienia czy reputacji powoda, powód dysponuje innymi środkami prawnymi, stwarzającymi mu ochronę prawną; takimi, jak powództwo z zakresu ochrony dóbr osobistych. W okolicznościach niniejszej sprawy nie można uznać, by argumenty te, nawet jeśli byłyby zasadne, czego powód nie udowodnił, były wystarczające do uznania uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 29 czerwca 2016 r. w przedmiocie nieudzielenia powodowi absolutorium za nieważną.

Ponadto należy mieć na uwadze, że dla zastosowania klauzuli generalnej zasad współżycia społecznego jest konieczne sprecyzowanie i oznaczenie naruszonej zasady współżycia społecznego. Klauzula generalna musi być wypełniona konkretną treścią, odnoszącą się do okoliczności rozpoznawanej przez sąd sprawy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1998 r., II CKN 928/97, OSNC 1999, nr 4, poz. 75, z dnia 28 listopada 2014 r., I CSK 735/13).

Powód nie wskazał, z jakimi zasadami współżycia społecznego przedmiotowa uchwała pozostawała w sprzeczności, jakie zasady zostały naruszone przy jej podjęciu. Ponadto powyższe musiałyby także wynikać z udowodnionych okoliczności faktycznych, a czego powód nie przedstawił, ani nie wykazał.

Należy wskazać, że art. 58 KC nie wskazuje na klauzulę generalną sprzeczności czynności prawnej z dobrymi obyczajami. Zatem klauzula ta nie mogła stanowić podstawy do uznania przedmiotowej uchwały za nieważną.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, iż nie zaistniały podstawy do uznania za nieważną uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S. A. z siedzibą w W. z dnia 29 czerwca 2016 r. w przedmiocie nieudzielenia powodowi absolutorium z wykonywanych przez niego obowiązków Członka Zarządu Spółki w okresie od 01 stycznia 2015 r. do dnia 30 listopada 2015 r. jako sprzecznej z prawem czy z zasadami współżycia społecznego. Sąd mając powyższe na uwadze oddalił powództwo.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 k.c. oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 k.p.c. Sąd zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1 080,00 zł obliczone stosownie do § 8 ust. 1 pkt 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat

za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) oraz 17,00 zł z tytułu opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

SSO Ewa Teofilak

Zarządzenie : (...)